

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

**Į S A K Y M A S
DĖL NARKOTINIŲ VAISTŲ IR VAISTINIŲ MEDŽIAGŲ LEGALIOS APYVARTOS
KONTROLĖS**

1997 m. gruodžio 23 d. Nr. 705
Vilnius

Pagal Jungtinių Tautų 1961 m. Vieningosios narkotinių medžiagų konvencijos reikalavimus gerinant sveikatos priežiūros įstaigose bei farmacijos įmonėse narkotinių vaistų bei vaistinių medžiagų legalios apyvartos kontrolę,

ĮSAKAU:

1. Patvirtinti:
 - 1.1. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų išrašymo sveikatos priežiūros įstaigose taisyklės (1 priedas);
 - 1.2. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų išdavimo vaistinėse taisyklės (2 priedas);
 - 1.3. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų bei specialiųjų receptų blankų saugojimo ir apskaitos sveikatos priežiūros įstaigose taisyklės (3 priedas);
 - 1.4. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų saugojimo ir apskaitos vaistų kontrolės laboratorijose taisyklės (4 priedas);
 - 1.5. Narkotinių medžiagų saugojimo bei apskaitos mokslinio tyrimo, mokymo ir mokslo įstaigose taisyklės (5 priedas).
2. Įsakymo vykdymą kontroliuoti Farmacijos departamento direktoriui A. Aniuliui.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS GALDIKAS

Sveikatos apsaugos ministerijos
1997 12 23 įsakymo Nr. 705
1 priedas

NARKOTINIŲ VAISTŲ IR VAISTINIŲ MEDŽIAGŲ IŠRAŠYMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE TAISYKLĖS

1. Narkotiniai vaistai ir vaistinės medžiagos išrašomos specialiuose nustatytos formos receptų blankuose (LR SAM 1997 06 19 įsakymo Nr. 348 3 priedas, 2 forma).

2. Recepte narkotiniams vaistams nurodoma:

– sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas, kodas, adresas, telefono numeris;
– vaistus paskyrusio gydytojo vardas, pavardė, kodas, asmeninis spaudas, telefonas bei parašas;

– paciento, kuriam skiriami vaistai, vardas, pavardė, asmens kodas, amžius, gyvenamoji vieta arba medicininės kortelės numeris;

– vaisto pavadinimas ar vaisto sudėtis, vaisto forma, dozė, dozių kiekis, vartojimo būdas;

– recepto išrašymo data;

– recepto galiojimo laikas.

3. Vaisto terapinių vienetų (dozių) kiekis rašomas žodžiais.

4. Viename recepto blanke leidžiama išrašyti tik vieną narkotinį vaistą ar vaistinę medžiagą.

5. Individualios gamybos vaistų receptuose pirmiausia rašomi narkotinių vaistinių medžiagų pavadinimai, po to – kitos sudedamosios dalys.

6. Receptus narkotiniams vaistams privalo išrašyti pats gydytojas, pasirašyti ir patvirtinti asmeniniu spaudu. Draudžiama tvirtinti asmeniniais spaudais neužpildytus receptų blankus, taisyti receptų įrašus.

7. Kodeino, kodeino fosfato ir etilmorfino hidrochlorido mišiniai su nenarkotinėmis vaistinėmis medžiagomis, pagaminti farmacijos pramonės įmonėse, išrašomi paprastuose receptų blankuose (LR SAM 1997 06 19 įsakymo Nr. 348 3 priedas, 1 forma).

8. Etilmorfino hidrochlorido leidžiama išrašyti iki 1g akių lašų ar tepalo recepte, pažymint „Spec. paskyrimas“ ir tvirtinant šį užrašą gydytojo parašu bei asmeniniu spaudu.

9. Draudžiama vienam ligoniui vienu kartu išrašyti narkotinių vaistų ar vaistinių medžiagų daugiau negu nurodyta:

Vaisto ar vaistinės medžiagos pavadinimas	Matavimo vnt.	Kiekis
Dihidrokodeinas	g	1
Etilmorfino hidrochloridas	g	0,5
Kodeinas	g	1
Kodeino fosfatas	g	1
Morfinas	g	1
Tilidinas	g	1,5
Trimeperidino hidrochloridas (Promedolis)	g	2

10. Inkurabiliems ligoniams narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų leidžiama išrašyti trigubai daugiau, negu nurodyta 9 punkto lentelėje.

Ligonių sąrašus bei gydytojų, išrašančių narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas, parašų ir asmeninių spaudų pavyzdžius sveikatos priežiūros įstaiga pateikia aprūpinančiai ligonius vaistinei. Apie sąrašų pakeitimus būtina nedelsiant informuoti vaistinę.

11. Receptai, kuriuose išrašyti narkotiniai vaistai ir vaistinės medžiagos, galioja 5 dienas.

12. Draudžiama išrašyti narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas ilgesniam kaip 7 dienų gydymo kursui. Draudžiama išrašyti ir išduoti šiuos vaistus dar nepasibaigus ankstesniajam gydymo kursui.

13. Narkotinio vaisto ar vaistinės medžiagos paskyrimą (pavadinimą, dozę, kiekį) gydytojas įrašo į medicininę kortelę ir pasirašo. (Sveikatos priežiūros įstaigos stacionaruose narkotinio vaisto

paskyrimas įrašomas paskyrimų lape, kuriame vėliau pasirašo ir šį paskyrimą atlikusi medicinos sesuo.)

14. Išrašydamas narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas, kurių visa kaina ar jos dalis kompensuojama iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, gydytojas nustatyta tvarka užpildo ir 3 formos recepto blanką (LR SAM 1997 06 19 įsakymo Nr. 348 3 priedas).

15. Kartą per ketvirtį sveikatos priežiūros įstaigų ir vaistinių vadovai turi palyginti į vaistines patekusius receptus narkotiniams vaistams su atitinkamais medicininių kortelių įrašais.

16. Ne rečiau kaip kartą per pusmetį sveikatos priežiūros įstaigos vadovo įsakymu skiriama komisija turi patikrinti, ar teisingai išrašomi narkotiniai vaistai.

Už neteisingai išrašytą narkotiniam vaistui receptą atsako šį vaistą paskyręs gydytojas.

17. Stacionariųjų sveikatos priežiūros įstaigų užsakymai narkotiniams vaistams ir vaistinėms medžiagoms išrašomi atskiruose blankuose 2 egzemplioriais.

18. Užsakymo blanke privalomas sveikatos priežiūros įstaigos spaudas (pavadinimas) ir antspaudas, skyriaus ar kabineto pavadinimas bei skyriaus vedėjo pavardė, įstaigos vadovo ar jo pavaduotojo medicinos reikalams parašas.

19. Užsakyme nurodomas narkotinio vaisto ar vaistinės medžiagos pavadinimas, dozė ir kiekis, taip pat vaisto paskirtis.

20. Išduodant vaistus, užsakyme nurodoma data, išduodančiojo ir gaunančiojo pavardės bei šių darbuotojų parašai.

21. Gydytojai gali skirti tik į Lietuvos Respublikos valstybinį vaistų ir vaistinių medžiagų registrą įrašytus narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas.*

22. Stacionariųjų sveikatos priežiūros įstaigų specializuotų skyrių (skausmo klinikų) gydytojai savo pacientų ilgą laiką trunkantiems skausmams malšinti gali išrašyti receptus narkotiniams vaistams ir vaistinėms medžiagoms šiose taisyklėse nurodyta tvarka.

* Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie SAM viršininko V. Budniko 1997 03 14 patvirtintas „LR įregistruotų narkotinių ir psichotropinių vaistų sąrašas“ bei 1997 07 04 patvirtintas šio sąrašo 1 papildymas.

NARKOTINIŲ VAISTŲ IR VAISTINIŲ MEDŽIAGŲ IŠDAVIMO VAISTINĖSE TAISYKLĖS

1. Narkotiniai vaistai ir vaistinės medžiagos išduodamos ar parduodamos tik tose vaistinėse, kurios turi Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos išduotą licenciją užsiimti narkotinių vaistų bei vaistinių medžiagų mažmenine prekyba.

2. Narkotiniai vaistai ir vaistinės medžiagos vaistinėse išduodamos tik pagal gydytojų receptus, išrašytus specialiuose receptų blankuose laikantis Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų išrašymo sveikatos priežiūros įstaigose taisyklių (1 priedas).

3. Draudžiama išduoti narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas pagal kitų miestų ir apskričių sveikatos priežiūros įstaigų receptus.

4. Ligonius narkotiniais vaistais aprūpina ta vaistinė, su kurias sveikatos priežiūros įstaiga yra pasirašiusi sutartį ir pateikusi narkotinius vaistus išrašančių gydytojų sąrašą su jų parašu bei asmeninių spaudų pavyzdžiais.

5. Draudžiama išduoti narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas ilgesniam kaip 7 dienų gydymo kursui ir pasibaigus recepto galiojimo laikui – praėjus 5 dienoms nuo jo išrašymo.

6. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų vienu kartu galima išduoti ne daugiau, negu leidžiama pagal normą (Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų išrašymo sveikatos priežiūros įstaigose taisyklių 9 punktas).

Jeigu recepte išrašomo vaisto kiekis mažesnis negu jo yra originalioje pakuotėje, galima ją išardyti; ant vaistinės pakuotės būtina nurodyti vaistinės pavadinimą, vaisto pavadinimą, dozę bei jų kiekį, seriją, tinkamumo laiką, laikymo sąlygas, vaisto gamintoją.

7. Išduodant iš vaistinės individualios gamybos narkotinius vaistus, būtina juos užantspauduoti.

8. Išdavus vaistus, ant recepto nurodoma jų išdavimo data, kitoje recepto pusėje dedamas spaudas „Vaistai išduoti vaistinėje“, išdavusiojo pavardės spaudas, pažymimas išduotų vaistų pavadinimas, dozė, kiekis ir pasirašoma.

9. Išdavus narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas, receptai paliekami vaistinėje ir saugomi 3 metus.

10. Išduodant narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas, iš pateikusio receptą asmens gali būti reikalaujama parodyti jo asmens dokumentą. Draudžiama išduoti narkotinius vaistus vaikams iki 16 metų.

11. Narkotiniai vaistai ir vaistinės medžiagos pagal sveikatos priežiūros įstaigų bei veterinarijos stacionariųjų įstaigų užsakymus išduodami tik medicinos ar farmacijos darbuotojams, turintiems įgaliojimą (pasirašytą įstaigos vadovo, buhalterio ir patvirtintą įstaigos antspaudu), kuris išduodamas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui.

12. Sveikatos priežiūros įstaigų užsakymai narkotiniams vaistams ir vaistinėms medžiagoms, išdavus vaistus, saugomi vaistinėje 3 metus.

**NARKOTINIŲ VAISTŲ IR VAISTINIŲ MEDŽIAGŲ BEI SPECIALIŲJŲ RECEPTŲ
BLANKŲ SAUGOJIMO IR APSKAITOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE
T A I S Y K L Ė S**

1. Sveikatos priežiūros įstaigos, neturinčios savo vaistinių, narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų, gali įsigyti iš vaistinių, turinčių licencijas užsiimti narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų mažmenine prekyba, tik gatavomis vaistų formomis, gaminamomis pramonės įmonėse ar vaistinėse. Šių vaistų galima įsigyti ne daugiau, negu jų suvartojama per 7 dienas.

2. Narkotiniai vaistai, gauti iš vaistinių, turi būti laikomi seifuose, esančiose užrakintose grotuotais langais arba belangėje patalpoje, kurioje veikia priešgaisrinė ir apsaugos signalizacija, prijungta prie centralizuoto pulto arba visą parą budinčio medicinos ar apsaugos posto.

3. Narkotinius vaistus priima, saugo ir tvarko jų apskaitą bei išduoda, kai jų reikia skyriams (kabinetams), sveikatos priežiūros įstaigos vadovo įsakymu skiriamas farmacijos specialistas arba vyr. medicinos sesuo.

4. Sveikatos priežiūros įstaigos vadovas įsakymu nurodo, kuriuose skyriuose (kabinetuose) galima laikyti narkotinius vaistus, bei skiria darbuotojus, atsakingus už jų laikymą, išdavimą ir apskaitą.

5. Sveikatos priežiūros įstaigos skyriuose (kabinetuose) narkotiniai vaistai laikomi tik seifuose, pritvirtinamuose prie sienos ar grindų. Ant seifo durelių vidinės pusės būtinas narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų sąrašas.

6. Už narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų laikymą, apskaitą, išdavimą ir vartojimą skyriuje (kabinete) atsakingas skyriaus vedėjas.

7. Narkotinių vaistų apskaita tvarkoma specialioje numeruotais puslapiais bei sveikatos priežiūros įstaigos vadovo antspaudu ir parašu patvirtintoje knygoje (žr.3.1 priedą).

8. Narkotinių vaistų skyriuose (kabinetuose) laikoma ne daugiau, negu jų gali reikėti per 5 dienas.

9. Kai sveikatos priežiūros įstaiga ir vaistinė yra vienose patalpose, narkotinių vaistų skyriui vyr. medicinos seserims išduodama tik tiek, kiek jų tuo metu reikia (ne daugiau, negu suvartojama per 3 dienas).

10. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų sveikatos priežiūros įstaigų vaistinėse laikoma ne daugiau, negu jų gali reikėti per 2 savaites.

11. Gaunamų iš vaistinių narkotinių vaistų etiketėse ar signatūrose turi būti tikslūs ir aiškūs užrašai: „Vidiniai“, „Išviršiniai“, „Injekcijoms“, „Akių lašai“ bei vaistinės, pagaminusios ir išdavusios vaistus, pavadinimas; sveikatos priežiūros įstaigos skyriaus (kabineto) pavadinimas; vaistų sudėtis, atitinkanti užsakyme nurodytą receptą; gamybos data (arba serijos numeris), vaisto tinkamumo laikas, pagaminusio bei išdavusio iš vaistinės asmenų parašai.

12. Vaistus, ant kurių pakuočių stinga kurio nors užrašo, laikyti ir vartoti sveikatos priežiūros įstaigose draudžiama. Fasuoti, svarstyti, perpilti ar perdėti gautus vaistus į skyriaus (kabineto) pakuotes, taip pat keisti jų etiketes, draudžiama.

13. Seifas, kuriame laikomi narkotiniai vaistai, turi būti užrakintas. Baigus darbą, jo raktus turi saugoti darbuotojas, atsakantis už narkotinių vaistų laikymą ir apskaitą, arba budintis gydytojas.

Naktį, švenčių ir nedarbo dienomis raktas perduodamas budinčiajam gydytojui. Specialiame žurnale, kur nurodoma tikslus perdavimo laikas, perduodamų narkotinių vaistų kiekis, pasirašo raktus perduodantis bei priimantis darbuotojai.

14. Skubiai medicinos pagalbai teikti vakare ir naktį stacionaro priėmimo, taip pat reanimacijos skyriuose leidžiama laikyti reikiamų 5 dienoms narkotinių vaistų atsargas; jos vartojamos skyriuose, tik atsakingam budinčiam gydytojui leidus. Šių vaistų perdavimas skyriui

įteisinamas raštu: nurodomas skyrius, išduodamo narkotinio vaisto pavadinimas, kiekis bei pasirašo vaistus išdavęs ir gavęs darbuotojai.

15. Specialiųjų receptų blankų narkotiniams vaistams apskaita tvarkoma nustatytos formos knygoje (žr.3.2 priedą).

16. Specialius receptų blankus narkotiniams vaistams priima ir užpajamuoja apskaitos knygoje sveikatos priežiūros įstaigos vadovo įsakymu skiriamas darbuotojas, atsakantis už šių receptų blankų saugojimą, išdavimą bei apskaitą.

17. Receptų blankų narkotiniams vaistams atsargos laikomos tik seifuose, kurių raktus privalo saugoti sveikatos priežiūros įstaigos vadovo įsakymu skiriamas atsakantis už tai darbuotojas.

18. Specialiųjų receptų blankų narkotiniams vaistams sveikatos priežiūros įstaigose laikoma ne daugiau, negu jų gali reikėti per mėnesį.

19. Vienu metu leidžiama išduoti gydančiajam gydytojui ne daugiau kaip 10 specialiųjų receptų blankų.

20. Specialiųjų receptų blankų atsargas gali saugoti tik vaistų didmeninės prekybos įmonės, turinčios licencijas užsiimti narkotinių vaistų didmenine prekyba.

21. Sveikatos priežiūros įstaigoje vadovo įsakymu sudaroma nuolatinė komisija, kuri ne rečiau kaip kartą per ketvirtį tikrina, ar tikslingai skiriama narkotinių vaistų, taip pat tikrina medicininių kortelių įrašus, narkotinių vaistų ir specialiųjų receptų blankų saugojimą, apskaitą bei naudojimą.

3.2 priedas

Įstaigos pavadinimas _____

SPECIALIŲJŲ RECEPTŲ BLANKŲ NARKOTINIAMS VAISTAMS APSKAITOS KNYGA

Pajamos					Išlaidos					Likutis	Atsakingo asmens vardas, pavardė, parašas
Data	Iš kur gauta ir dokumento Nr.	Bendras blankų skaičius	Serijos Nr.	Blankų skaičius	Išdavimo data	Serijos Nr.	Blankų skaičius	Kam išduota (gydytojo vardas, pavardė)	Blankus gavusio parašas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Sveikatos apsaugos ministerijos
1997 12 23 įsakymo Nr. 705
4 priedas

NARKOTINIŲ VAISTŲ IR VAISTINIŲ MEDŽIAGŲ SAUGOJIMO IR APSKAITOS VAISTŲ KONTROLĖS LABORATORIJOSE TAISYKLĖS

1. Už narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų saugojimą ir apskaitą atsako laboratorijos vedėjas arba jo pavaduotojas.
 2. Narkotinius vaistus ir vaistines medžiagas, nepriklausomai nuo vaisto formos, būtina saugoti užrakinamame kambaryje esančiame seife.
 3. Seifo, kuriame laikomos narkotinės vaistinės medžiagos, raktą turi saugoti laboratorijos vedėjas arba jo pavaduotojas.
 4. Narkotiniai vaistai ar vaistinės medžiagos, duotos provizoriui analitikui analizei atlikti, turi būti laikomos jo užrakintos.
 5. Narkotiniai vaistai ir vaistinės medžiagos, gaunamos analizėms iš vaistų didmeninės prekybos įmonių, baigus šias analizes, saugomos 3 mėnesius. Vėliau jų likučiai (taip pat ir brokuoti narkotiniai vaistai bei vaistinės medžiagos) perduodami į atitinkamą vaistų didmeninės prekybos įmonę.
 6. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų, gaunamų analizei (nepriklausomai nuo vaisto formos) kiekio apskaita tvarkoma specialioje numeruotais puslapiais knygoje (žr.4.1 priedą), kuri tvirtinama laboratorijos vadovo parašu ir antspaudu.
 7. Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų apskaitos dokumentai saugomi laboratorijoje 3 metus.
-

NARKOTINIŲ MEDŽIAGŲ SAUGOJIMO IR APSKAITOS MOKSLINIO TYRIMO, MOKYMO BEI MOKSLO ĮSTAIGOSE TAISYKLĖS

1. Sveikatos apsaugos ministras medicinos ar kitoms mokslinio tyrimo, mokymo bei mokslo įstaigoms gali leisti importuoti, įsigyti, naudoti ir saugoti būtinus minimalius narkotinių medžiagų kiekius.

2. Šių įstaigų darbuotojai, gavę atitinkamą leidimą ir įsigiję narkotinių medžiagų, privalo jas registruoti, tvarkyti jų apskaitą bei pateikti Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai metines ataskaitas apie sunaudotą jų kiekį ir turimas atsargas.

3. Mokslinio tyrimo, mokslo ir mokymo įstaigose narkotinės medžiagos saugomos seife, esančiame atskiroje grotuotais langais arba belangėje patalpoje.

4. Kambariai ir seifai, kuriuose laikomos narkotinės medžiagos, užrakinami, o jų raktus privalo saugoti darbuotojas, atsakantis už šias medžiagas.

5. Už narkotinių medžiagų apskaitą, jų bei apskaitos dokumentų saugojimą atsako įstaigos vadovas ar jo pavaduotojas.

6. Į kambarį, kuriame saugomos narkotinės medžiagos, gali įeiti tik su jomis dirbantieji, skiriami įstaigos vadovo įsakymu.

7. Priimdamas narkotines medžiagas, įstaigos vadovas ar jo pavaduotojas privalo patikrinti, ar gaunamos narkotinės medžiagos atitinka jų lydimuosius dokumentus.

8. Už narkotinių medžiagų, išduotų mokymo įstaigos studentų praktiniams užsiėmimams, tikslingą naudojimą atsako užsiėmimus vedantis dėstytojas.

9. Einamiesiems darbams narkotines medžiagas galima išduoti tik gavus raštišką įstaigos vadovo ar jo pavaduotojo leidimą, pagal laboratorijos (katedros) vedėjo pasirašytą užsakymą, kuriame nurodomas narkotinių medžiagų kiekis (žodžiais) bei jas gaunančio darbuotojo pavardė ir pareigos.

10. Narkotinių medžiagų kiekio apskaita tvarkoma specialioje numeruotais puslapiais knygoje (žr.5.1 priedą), kuri tvirtinama įstaigos vadovo parašu ir antspaudu.

11. Išduodamas narkotines medžiagas, atsakantis už jų saugojimą darbuotojas privalo pats patikrinti, pagal kokius dokumentus jos išduodamos, ar teisingai jie įforminti, ar tinkamai narkotinės medžiagos įpakuotos, ir po to pasirašyti ant užsakymo kopijos.

12. Narkotinių medžiagų, naudojamų mokslinio tyrimo, mokslo bei mokymo įstaigose, apskaitos dokumentai saugomi šioje įstaigoje 3 metus.

5.1 priedas

**NARKOTINIŲ MEDŽIAGŲ APSKAITOS MOKSLINIO TYRIMO, MOKYMO BEI
MOKSLO ĮSTAIGOSE KNYGA**

Narkotinės medžiagos pavadinimas _____

Matavimo vnt. _____

Pajamos				Išlaidos					Likuti s	Atsakingo asmens pavardė, vardas ir parašas
Dat a	Iš kur gauta ir dokument o Nr.	Kieki s	Atsaking o asmens parašas	Dat a	Kam išduota (kam panaudota)	Kieki s	Vardas, pavardė, parašas			
							Išdavusioj o	Gavusioj o		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
